

Sandsvalene hekker her igjen etter at grendelaget tok grep

Hekkeplassen for sandsvaler på Uttakleiv er gjerdet inn og skiltet, og i vår reparerte grendelaget på dugnad denne hekkeplassen etter vinterens herjinger. Foto: Johan Sirnes

Lofotposten, [Knut H. Johansen](#) 28.05.20 17:00

– Den 22. mai var sandsvalene tilbake på Uttakleiv, og fant reirplassene ordnet og klar.

For abonnenter

Johan Sirnes i Lofoten lokallag av Norsk Ornitologisk Forening på Leknes sier at grendelaget fortjener ros for den dugnadsinnsatsen man har lagt ned for å berge reirplassen for sandsvaler på Uttakleiv i Vestvågøy.

– Det gamle sandtaket på stedet ble for mange år siden en kjærkommen hekkeplass for sandsvalene, som graver ut reirganger og anlegger reiret sitt opptil en meter inn i sandveggen på grustaket. I mange år nå har hekkeplassen fått stå i fred. Grendelaget trådte til og laget er taugjerde rundt området og satte opp skilt som advarte besøkende om reirkolonien med sandsvaler.

Martin Eggen

Martin Eggen på Ramberg skriver på nettstedet til Norsk Ornitologisk Forening at sandsvalen er en rødlistet fugleart, med påvist tilbakegang i flere europeiske land, inkludert Norge. Anslagene på størrelsen av den norske sandsvalebestanden har i løpet av de siste tiårene blitt stadig lavere.

Selv om årsakene til denne begredelige situasjonen er flere, der forhold i overvintringsområdene sør for Sahara spiller inn, er beskyttelse av kjente hekkeplasser her hjemme viktig. Sandsvala er en koloniruger som graver en «tunnel» i sanden der den plasserer reiret. Ikke sjelden etablerer den koloner i aktive masseuttak.

– Hjelp oss med å spre informasjon om sandsvala, slik at flere reir kan reddes, oppfordrer Martin Eggen på NOF sitt nettsted.

Fortjent ros

– Og det var nettopp det grendelaget på Uttakleiv gjorde da de beskyttet reirplassen på Uttakleiv med taugjerde og skilt etter at vi i Lofoten lokallag av Norsk Ornitologisk Forening tok opp dette.

– Det var i forbindelse med at grendelaget ville anlegge en parkeringsplass like ved det gamle sandtaket der sandsvalene hekket, at temaet med taugjerde og skilting ble brakt på banen.

– Og turistene som kommer i hopetall til stedet har respektert dette stengselet og skiltet, og vist omsyn slik at hekkeplassen forblir intakt, sier Sirnes.

Han viser også til at grendelaget i vår reparerte sandtaket etter at stormer i vinter hadde satt sitt preg på området, og deformert litt av hekkeområdet.

Ny hekking

– Sandtakveggen ble ordnet nå i vår, og om morgenen den 22. mai kom sandsvalene tilbake til Uttakleiv og startet arbeidet med å grave ut reirplasser. Vi kan derfor se en ny hekking nå i mai 2020, og dette er bare fantastisk for artens del. All ros til grendelaget som har tatt ansvar og sørget for at sandsvalekolonien har fått et trygt hekkested, sier Johan Sirnes til Lofotposten.

I år ble tilretteleggingen tatt et steg videre, skriver lokallaget på sin facebookside. Vinterens stormer førte til at sandveggen hadde rast sammen, slik at stedet ble lite egnet for sandsvalene. Det er mulig å tilrettelegge for sandsvala ved sandtak ved å lage rette vinkler på hellingene for å gjøre dem svalenvennlige, og grendelaget tok de nødvendige grep etter samråd med lokallaget til NOF i Lofoten. Nå har svalene allerede bygget et titalls reirganger, selv om det bare er få dager siden svalene returnerte 22. mai 2020.

Grendelaget

- I samråd med Sirnes gjorde vi en innsats og brukte gravemaskin tidligere i mai for å få reparert sandtaket slik at sandsvalene fikk en loddrett vegg igjen å bygge reirene sine i. I fjor kom de 20. mai, og i år om morgenen 22. mai, så de er presise, sier leder Ståle Kato Olsen i Uttakleiv grendelag til Lofotposten.

Han sier at dette er en attraksjon, og bygda utvikler turisme, og da er hekkekolonien til sandsvalene noe folk kan observere.

- Svalene er ikke så redde for mennesker, men vi har bygd gjerde og satt opp skilter på norsk og engelsk slik at folk skal holde tilstrekkelig avstand, og det blir respektert.

– Vi kommer nok til å måtte hjelpe naturen flere år før kolonien ankommer for å hekke, da været på Uttakleiv gjør at området eroderes, men vi vil så lenge det er mulig bevare hekkeområdet, sier Olsen.